

HALTIJATONTUNPUISTO

PUISTOSUUNNITELMASELOSTUS

4.3.2022

RAMBOLL

SISÄLLYSLUETTELO

TYÖN TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT.....	3
PUISTOSUUNNITELMA.....	5
PUISTOSUUNNITELMA	6
ALUELEIKKAUKSET.....	7
HOITOLUOKKAKARTTA	9
ELINympäristökartta	10
KUNNALLISTEKNIikka JA GEOTEKNISET PERIAATTEET.....	11

- Liite 1 Puistosuunnitelma
- Liite 2 Puistosuunnitelman alueleikkaukset
- Liite 3 Asukastilaisuuksien yhteenveto

A photograph of a forest path. The path is made of dirt and leads into the distance. On the left side of the path, there are several birch trees with white bark. On the right side, there is a small stream or ditch. The forest is dense with various trees, including evergreens and deciduous trees. The lighting suggests it is daytime, with shadows cast on the ground.

TYÖN TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT

TYÖN TAVOITTEET JA LÄHTÖKOHDAT

Haltijatontunpuisto sijaitsee Niittykummun kaupunginosassa ja rajautuu idän, lännen ja etelän puolella katualueisiin ja pohjoisessa nykyisiin asuintontteihin. Ajantasa-asemakaavassa puisto on merkattu istutettavaksi puistoalueeksi ja sen itä- ja länsipäissä on varaukset ohjeelliselle leikkikentälle. Alue on nykyisellään puustoista kaupunk-metsikköä, jonka läpi kulkee ulkoilureittejä. Alueen keskellä virtaa Nässelkärrinoja, joka liittyy alajuoksullaan Gräsanojaan.

Niittykummun alue on viime vuosina tiivistynyt merkittävästi ja Nässelkärrinojaa on putkitettu suurelta osin rakentamisen myötä. Uusiin putkistoihin kertyy lietettä ja Gräsanojan vedenlaadun parantaminen on tärkeää, koska kyseisellä vesistöllä on paljon luontoarvoja (mm. taimenen esiintymisaluetta). Viheralueet ovat alueen rakentamisen myötä myös tiivistyneet, joten Haltijatontun-puiston metsäinen luonne arvotettiin tärkeäksi alueen suojavaikutuksen ja asukkaiden virkistyskäytön kannalta.

Suunnittelun ensisijaisena tavoitteena on alueen hulevesien hallinta ja erityisesti sen laatua parantavat ratkaisut. Puisto tarjoaa myös tulvatilavuutta virtaamapiikkejä varten. Lisäksi tavoitteena on kehittää puiston viihtyisyyttä ja monimuotoisuutta. Suunnittelussa pyritään luonnonmukaiseen ja vehreään, puiston nykyistä kasvillisuutta ja Nässelkärrinojan nykyistä uomaa hyödyntävään ratkaisuun.

Puistosuunnitelman aikaiset päivitykset yleissuunnitelmaan

Puistosuunnitelman laatimisen aikana asukaskeskusteluiden pohjalta päätettiin että vanhaa poistettavaa siltaa ei ole tarpeen eikä kannatettavaakaan korvata uudella sillalla. Puiston poikki kulkevan raitin yhteyteen Nuttukujan päähän on suunniteltu kivituhkapintainen istuskelualue, joka mahdollistaa mm. petanquen pelaamisen.

Puiston pohjoisreunan tulvavallia ja Nässelkärrinojan tulvatasannetta laajennettiin Koivu-Mankkaantien vieressä. Puistosuunnitelman aikana laadittiin myös tarkempi elinympäristökartta ja suunnitelma alueen luonnonarvojen vahvistamiseksi.

Projektin ohjausryhmä

Espoon kaupunki

Mariika Lehto
Niina Meronen

Projektin veto, kunnallistekniikka
Maisema

Jouni Hartikainen
Reijo Vuosalmi
Tarja Bäck
Paula Finer
Vesa Rönty
Saara Olsen
Laura Lundgren
Marno Hanntu
Sampo Sikiö
Ina Westerlund
Toni Saastamoinen

HSY

Minna Järvenpää

Konsultin työryhmä:

Ramboll Finland Oy

Elina Kalliala
Matleena Hallikainen
Teemu Yliselä
Turo Auvinen
Piitu Kurttila
Emilia Vainikainen
Jani Järvi
Lauri Jauhiainen
Riku Gabrielsson
Sami Marttila
Juho Renvall
Hanna Keskinen

SEU

Erkki Luoma

Geo
Valaistus’
Ylläpito
Ylläpito
Sillat
Virtavedet
Luonto
Kaavoitus
Kaavoitus
Kaavoitus
Kaavoitus

vesihuolto

Projektipäällikkö, maisema
Maisema
Hulevedet
Geotekniikka
”
Luonto
”
Kunnallistekniikka
”
”
Osallistaminen
Laatu

Valaistus

PUISTOSUUNNITELMA

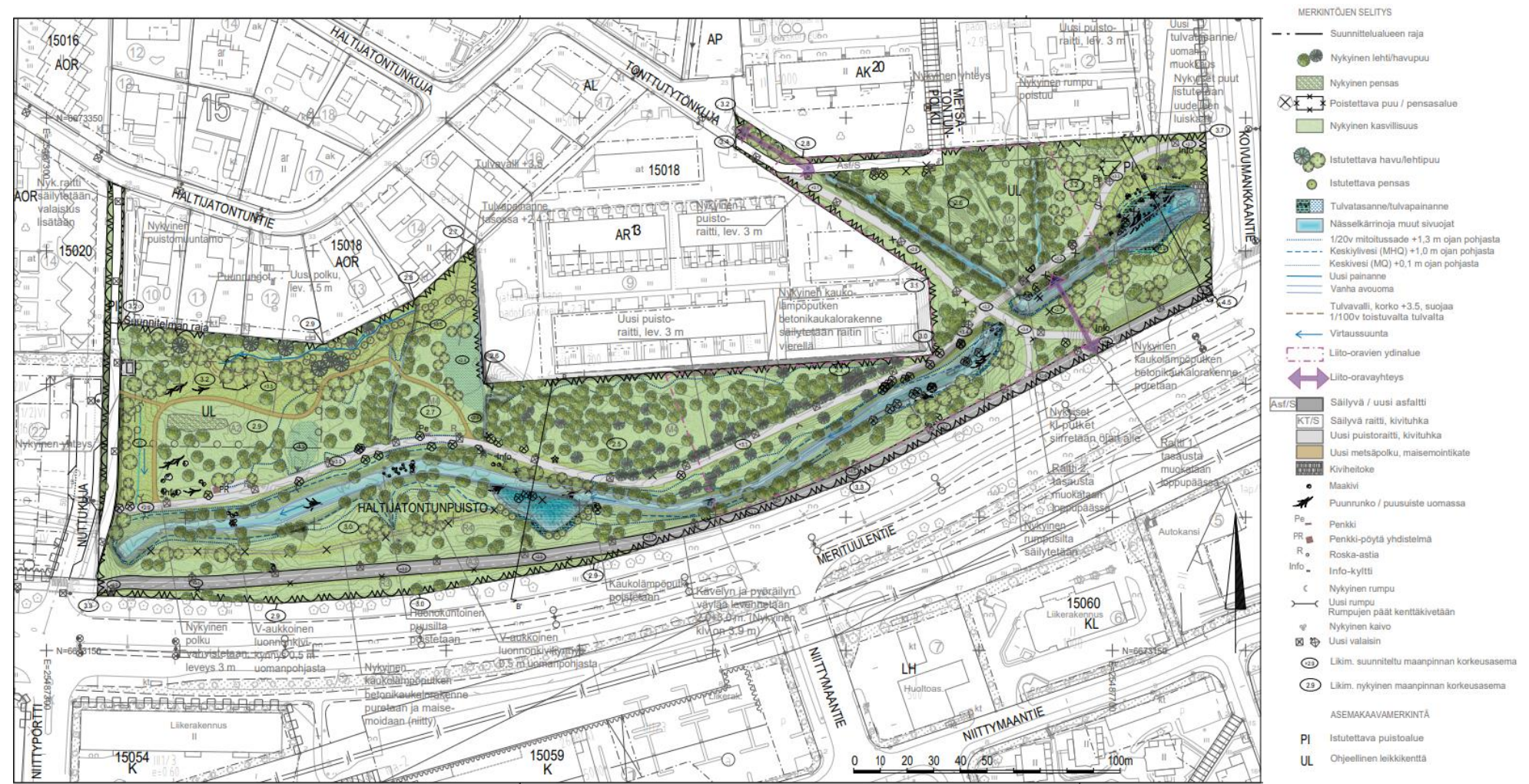
PUISTOSUUNNITELMA

Puiston suunnittelun lähtökohtana on ollut säilyttää ja vahvistaa alueen luontoarvoja, mahdollistaa asukkaille entistä paremmin luontokokemuksia puiston alueella, lisätä erilaisia elinympäristöjä lajeille sekä hallita vesienlaatua ja tulvatilanteita.

Alueen uomaa levennetään kahdelta kohdista, jotta se palvelee paremmin tulvien hallinnassa ja puhdistaa vesiä tulvatasanteiden kasvillisuuden avulla. Luonnonmukaista vesienhallintaa on parannettu lisäksi puusuisteiden ja luonnonkivisten kynnysrakenteiden avulla, jotka myös parantavat pääsyä veden ääreen sekä luovat alueelle puromaista solinaa.

Puiston länsipuolella pohjoisreunaan rakennetaan tulvavalli, joka estää laskennallisesti kerran sadassa vuodessa toistuvan (1/100v) tulvan leviämisen pohjoispuolen tonteille.

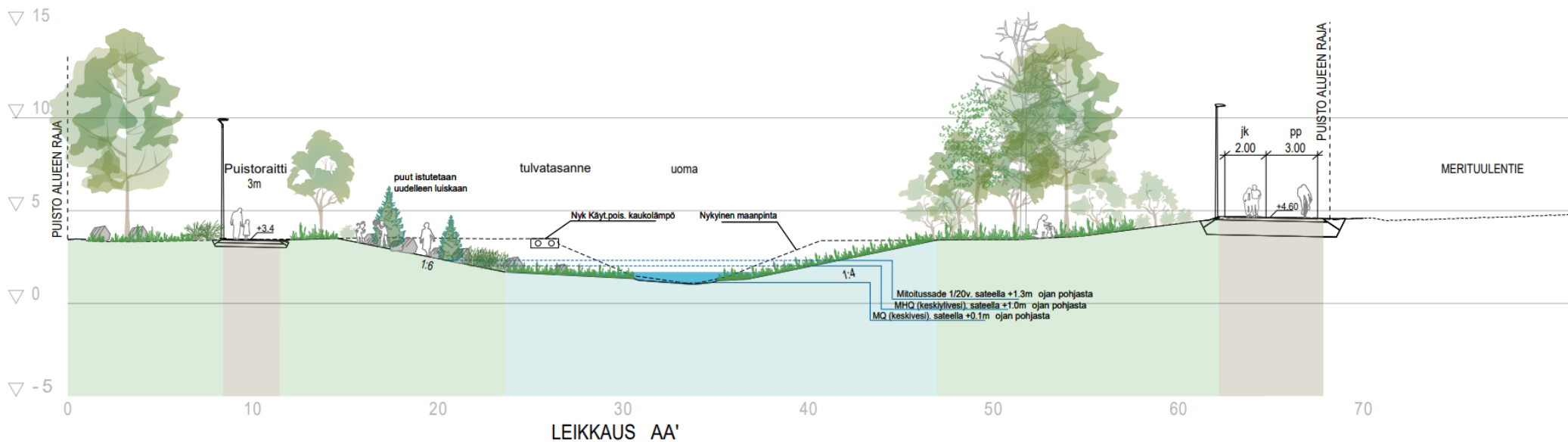
Puiston länsiosaan lähelle Nuttukujan ja Merituulentien risteystä on esitetty pöytäryhmä ja pieni kivituhkapintainen kenttä mm. asukkaiden toivomaa petanqueta varten.

ALUELEIKKAUS A-A

Leikkauksessa A-A' on näkyvissä uoman levennys ja tulvatasanteen lisääminen puiston itäosaan. Tasanne mahdollistaa pääsyn veden äärelle sekä Nässelkärrin ojan hallitun tulvimisen tulvatilanteissa. Uusilla maastonmuotoilulla, istutuksilla ja uomaa avaamalla puistoalueesta saadaan sekä viihtyisämpi että ekologisesti toimivampi.

Leikkauksessa näkyy myös uusi valaistava puistoraitti sekä Merituulentien viereinen levennettävä kevyen liikenteen raitti.

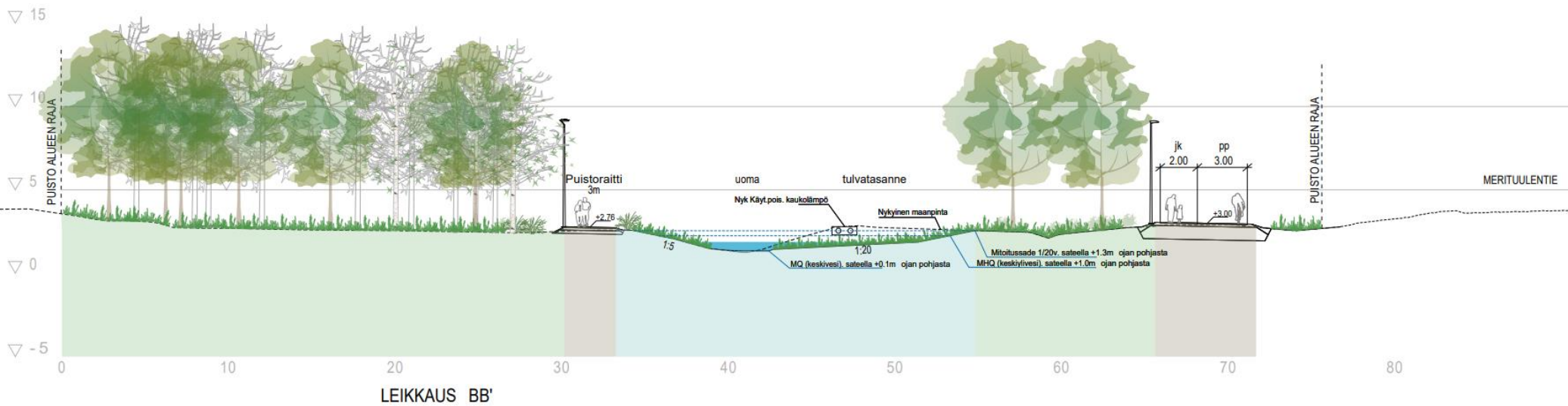

LEIKKAUS B-B'

ALUELEIKKAUS B-B

Leikkauksessa B-B' näkyy Nässelkärrin ojan toinen tulvatasanne vettä puhdistavine ja viivyttävine kasvipeitteineen. Uoman linjaus ja ympäristö pyritään säilyttämään mahdollisuuksien mukaan nykyisellään ja luonnontilaisena.

Puiston poikki kulkeva Nässelkärrin ojan suuntainen puistoraitti rakennetaan yhtenäiseksi ja kivituhkapintaiseksi. Raitin valaistuksessa ja sen sijoittelussa on huomioitu häiriövalon minimointi asutuksen suuntaan.

HOITOLUOKKAKARTTA

MERKINTÖJEN SELITYS

- KÄYTTÖVIHERALUE R3
- SUOJA- JA VAIHETTUMISVIHERALUE R4
- KÄYTTÖNIITY A2
- MAISEMANIITY A3
- SUOJAMETSÄ M4

HOITOLUOKAT RAMS 2020 MUKAAN

ELINympÄRISTÖKARTTA

Haltijatontunpuiston kasvillisuutta kehitetään vyöhykkeittäin niin, että alue tukee luonnon monimuotoisuutta luomalla erilaisia elinympäristöjä. Puistoalueen vieraslajit tulisi lajista riippuen kitkeä/haudata tai kaivaa pois.

VIERASLAJIT

+	JÄTTIPALSAMI, alue / yksittäisiä	+	KARUHUNKÖYNNÖS
+	JÄTTITATAR	+	RUTTOJUURI
+	JAPANINTATAR	+	TERTTUSELJA, yksittäisiä
+	VIITAPIHLAJA-ANGERVO		

Maastokartoitus tehty v 2020

MERKINTÖJEN SELITYS

- AVOIN, HAKAMAINEN NIITTY (kehitettävä)**
Puuston ja pensaiden ympäröimä niityalue toimii elinympäristönä niittyjen ja pensaikkojen hyönteis- ja lintulajeille, kuten kimalaisille, kertuille ja rastaille. Niityn kukkakasvit ja alueen lahoppuut tarjoavat ravintoa ja suojaa niin polyttäjille kuin muillekin hyönteisille. Linnut puolestaan saavat ravintoa hyönteisistä ja istutettavista marjapuista. Alueelle istutettavan ja kylvettävän lajiston tarkoitus on tukea elinympäristön kehitystä sekä alueen opetustarkoitusta. Suositeltavia lajeja ovat esim. erilaiset koivut, kukkivat luonnonvaraiset pikkupuut ja kukkivat ketomaiset kasvit.
- PUOLIAVOIN NIITTY**
Puiden lomaan jäävät niitykaistaleet toimivat Espoon niityverkoston ekologisena yhteytenä. Alue toimii elinympäristönä ja kulkuyhteytenä sekä niittyjen että metsien lajeille. Alueen kosteusolosuhteet ovat paikoin vaihtelevia, joten lajistokin on siedettävä vaihtelevia tulvatilanteita sekä kuivuutta. Sopivia lajeja ovat esim. erilaiset pajut, koiranheisi, pihlajat, haapa, koivut.
- PUISTONIITTY**
Hoidettu nurmialue rajaa puistoa muusta kaupunkiympäristöstä ja luo pehmeän vaihteluvyöhykkeen muille puiston osa-alueille. Alue toimii osallaan niitymaisten alueiden ekologisena yhteytenä. Alueelle istutettava kasvillisuus sopii kaupunkimaiseen ympäristöön. Sopivia lajeja ovat esim. lehmukset, vaahterat, koristeelliset kukkivat pikkupuut.
- LEHTIPUUVALTAINEN SEKAMETSA**
Metsä tarjoaa elinympäristöä metsäinnustolle, kääville ja pikkunisäkkäille - erityisesti liito-oravalle. Alueelle sijoittuu liito-oravan ydinalue ja metsä toimii suuresti liito-oravan tunnettuna elinympäristönä. Metsän ja alueen muun puuston läpi kulkee tärkeä liito-oravan kulkuyhteys muualle. Alueelle istutettava puulajisto on ominaista alueen lajistoa, joka sietää vaihtelevia tulvatilanteita. Sopivia lajeja ovat esim. haapa, koivut.
- KOSTEA PURONVARSIA JA TULVATASANTEET**
Puroympäristö tarjoaa kasvupaikkoja kosteikkokasveille sekä elintilaa vedessä ja veden äärellä eläville eläimille. Purovarteen ja tulvatasanteille istutettavat kasvit rikastuttavat puomaisemaa ja tarjoavat ravintoa niittyjen hyönteisille. Säännöllisen hoidon avulla hillitään haitallisten vieraslajien leviämistä. Purovarren kasvillisuus on kosteutta kestäviä lajeja, esim. villapaju, koripaju, korpipaatsama, raita, tervaleppä, koivut, haapa, kynäjalava, tuomi, lehtosaarni, hopeasalava.

KUNNALLISTEKNIikka

Kaukolämpölinjat

Nykyinen alueen läpi länsi-itä suunnassa kulkeva, käytöstä poistettu betonikanaalissa kulkeva kaukolämpölinja jätetään osittain uuden puiston pääreitin varrelle (plv 140-230), muutoin kaukolämpökanaali puretaan. Käytössä oleva pohjois-itä suuntainen kaukolämpölinja siirretään uudelle sijainnille, Tonttutytönkujan jatkeena olevalle raitille (Raitti 1) , ja sijoitetaan uoman kohdalla kulkemaan uoman alitse.

Kaapelit

Alueella olevat nykyiset kaapelit siirretään tarvittaessa ja uudet kaapeli-varaukset toteutetaan kaapeleiden ja johtojen yleisasemapiirustuksessa esitetyille reiteille.

Merituulentien pohjoispuolinen kevyen liikenteen väylä

Merituulentien kevyen liikenteen väylä rakennetaan 5 metriä leveäksi eritellyksi jk+pp-tieksi, joka näin yhdistää alueen itä- ja länsipuolille jo toteutetut leveät kevyen liikenteen väylät. Valaistus uusitaan.

Puistoraitit

Puistoon rakennetaan itä-länsisuuntainen uusi 3.0 m leveä pääreitti, joka valaistaan. Nykyinen pohjois-eteläsuuntainen Tonttutytönkujan jatkeena oleva reitti kunnostetaan siltä osin kuin uuden kaukolämpölinjareitin rakentaminen sitä vaatii. Raitin valaistus uusitaan. Lisäksi reitin liitos Merituulentien kevyen liikenteen väylään muutetaan loivemmaksi. Muita kapeampia puistopolkuja rakennetaan yleissuunnitelmakartalla esitetyille reiteille. Nuttukujalle lisätään valaisimet.

GEOTEKNISET PERIAATTEET

Tulvapenger

Alueelta kaivettua materiaalia ei suositella käytettäväksi tulvapenkereen rakennusmateriaalina haitallisten vieraslajien sekä mahdollisten happamien sulfaattimaiden vuoksi. Stabiiliteetin parantamiseksi tulvapenkereen alle suositetaan geovahvistetta (lujitekangas).

Muut geotekniset asiat

Kaukaloiden purkamisesta syntyvän betonin jalostamista betonimurskeeksi kannattaa tutkia jatkossa. Kaukaloiden purkamisesta syntyvä betonimurske ei kuitenkaan sovellu hyödynnettäväksi kyseisessä puistossa sillä alue sijaitsee tulvavaara-alueella.

LIITTEET

Liite 1 7648/001 Puiston asemapiirustus

Liite 2 7648/002 Puiston leikkaukset A-A ja B-B

Liite 3 Asukastilaisuuksien yhteenveto